

2021-03-21
D-nr 2014/2021

Utsänt till:
Medlemmarna i AGS 445

För kännedom:
M Sjölander

Protokoll

nr 107

fört vid möte **13 oktober 2020** via Teams. Kort möte kl 13-16 med anledning av Corona

Närvarande:

Björn Rundcrantz, ÅF Industry AB (ordf)
Mathias Lundin, Svetskommissionen (sekr)
Tomislav Buzancic, Esab AB
Erik Börjesson, Ringhals AB
Jonas Denzler, TRK-Kvalitetsteknik AB
Malin Ekroth, Dekra Industrial AB
Johan Fremling, Nordcert AB
Bogoljub Hrnjez, Linde Gas AB
Petrus Jansson, Forsmarks Kraftgrupp AB
Kjell Johansson, Epiroc Rock Drills AB
Jonas Kilsmark, Kiwa
Hannes Löfgren, Forsmarks Kraftgrupp AB
Åke Moen, Kiwa Inspecta AB
Per Norgaard, Kiwa
Korosh Noujoumi, ÅF Infrastructure AB
Milena Rosell, Skyllberg Industri AB
Thomas Thulin
Ulla Z Anehorn, Dekra Industrial AB

1. Mötets öppnande och godkännande av dagordningen

Ordföranden Björn Rundcrantz öppnade mötet och hälsade alla välkomna. Upprop av deltagarna genomfördes.

Noterade att det efter omständigheterna är viktigt att genomföra mötet för att hålla kontinuitet.

Dagordningen godkändes med förbehållet att fokus sker på punkterna där underlag utgått.

2. Föregående mötes protokoll (nr 106)

Inga inkomna synpunkter på protokollet som genomgicks kort och godkändes utan anmärkningar.

3. Frågor och svar

3.1 Synpunkter & korrigeringar fastställda "Frågor & svar" (nr 33 bilaga protokoll 104)

Inga nya frågor och svar tillkommit sedan oktober 2019 (nr 33). Diskuterade och modifierade fråga A29, se förslag 5 nedan.

3.2 I förväg insända frågor och svar

Beslut 1. Följande beslutades om förslagen till frågor och svar. Ny utgåva av fastställda Frågor & svar nr 34 **bifogas**:

Förslag 1: Fastställdes efter modifieringar som fråga A 53.

Förslag 2: Bordläggs. Inväntar figur och förslag till modifieringar ...

Förslag 3: Frågan är ställd till SC 10 som har möte på torsdag. Vi avvaktar SC 10s svar. I tyska Kennbladt kvalificerades tråd/flux-kombinationer.

Förslag 4: Frågan är ställd till SC 10 som har möte på torsdag. Vi avvaktar SC 10s svar. Om man gjort en procedur i ett tjockt material, och man ska utgå från materialtjockleken, blir inte a-måttet relevant (rimligt a-mått för en sträng). Noterar att hårdhetskrav inte finns för materialgrupp 1.1 och ingen slagseghet för kälsvets. Skulle behövas en anmärkning om att om man kvalificerar med flersträng, "tänk på att ...".

Förslag 5: Fastlogs vägledning som anmärkning i A 29. Diskussion: Tillverkaren är ansvarig för sin process, WPQRn ger bara giltighet. Tillverkaren har ansvar för att sätta värden som gäller för sin process. Man får kontrollera vad materialet i fråga föranleder. Se t.ex. kravet i EN 1090, att man ska testa sin WPS, som bör göras innan man sätter en WPS i produktion. Som en rekommendation så bör man inte gå över +/- 25%.

Svetsdatabladets parameterintervall skall vara sådan att det säkrar att svetsens slutresultat överensstämmer med de mekaniska och metallurgiska egenskaper som erhöles vid. Handlar ytterst om kompetens hos ansvarig för tillsyn.

Förslag 6: Frågan hänfördes till AG 48.

Förslag 7: Frågan bör hänföras till SC 10. Täcker inte nivå 2 nivå 1 i detta fall?

Beslutade att ta detta som en ytterligare tolkningsfråga till SC 10

3.3 Aktuella tolkningsfrågor SC 10

Inga aktuella frågor utöver svenska, se ovan.

3.4 Övriga frågor och svar

Ulla och Malin återkommer med en fråga/svar nästa möte för Cr-Mo-V-stål som togs upp förra mötet.

Johan Fremling tog upp frågan: Ska hårdhetsprovning utföras för duplexa material i grupp 10.1 enligt ISO 15614-1 tabell 2? Dels saknas värden för hårdhet för grupp 10 i avsnitt 7.4.5. Dels är inte hårdhetsmätning för duplexa material relevant för att verifiera seghet. I framtiden kan det komma ett krav och då är det bra att ha den utförd.

OBS! Sist i 7.4.6. anges att hårdhetsvärden ska anges innan provning. Borde stå "om så erfordras i standarden".

4. Vägledningar SS-EN ISO 15610, 15611 resp. 15612

Vägledningarna är publicerade i verktygslådan. Enligt tidigare beslut publiceras de inte publikt, men kan spridas enskilt av gruppmedlemmarna till användare som har frågor.

Inga synpunkter på innehållet har inkommit. Det behandlas av gruppen i förekommande fall.

5. CEN/TC 121/SC4 & ISO/TC 44/SC 10/WG 5 – Procedurkontroll

5.1 Lägesrapport för procedurkontrollstandarder och förslag

ISO/TC 44/SC 10 har haft möten 22-23 april samt 10 juni 2020 via Zoom. Nästa möte är 15 oktober via Zoom (i övermorgon).

SC 10/WG 5 har inte haft något möte sedan mars 2019, men har hanterat förslagen till ”minor revisions” nedan per korrespondens.

Aktuella projekt sammanfattas nedan:

Beteckning	Titel	Kommentar
SS-EN ISO 15607:2019	Specifikation för och kvalificering av svetsprocedurer för metalliska material - Allmänna regler	Fastställd 2019-10-30.
SS-EN ISO 15609-1:2019	Specifikation för och kvalificering av svetsprocedurer för metalliska material - Svetsdatablad - Del 1: Bågsvetsning	Fastställd 2019-10-07
SS-EN ISO 15609-2:2019	Specifikation för och kvalificering av svetsprocedurer för metalliska material - Svetsdatablad - Del 2: Gassvetsning	Fastställd 2019-10-07
EN ISO 15610rev	Specifikation för och kvalificering av svetsprocedurer för metalliska material - Kvalificering baserad på provade tillsatsmaterial för svetsning	Revision startad mars 2019. Godkänd för DIS-omröstning.
ISO/DIS 15611	Specification and qualification of welding procedures for metallic materials — Qualification based on previous welding experience	Mindre revision. Kommittéomröstning (CIB) inför DIS avslutad 2020-09-16, SC 10/WG 5 N 71
SS-EN ISO 15612:2018	Specifikation för och kvalificering av svetsprocedurer för metalliska material - Kvalificering genom införande av en standardsvetsprocedur	Fastställd 2018-07-27
ISO/DIS 15613	Specification and qualification of welding procedures for metallic materials - Qualification based on pre-production welding test	Mindre revision. Kommittéomröstning (CIB) inför DIS till 2020-09-28, SC 10/WG 5 N 75
EN ISO 15614-1 +DAmD2	Specifikation för och kvalificering av svetsprocedurer för metalliska material - Svetsprocedurkontroll - Del 1: Stål, nickel och nickellegeringar	Fastställd 2017-07-15. Tillägg SS-EN ISO 15614-1: 2017/A1:2019 fastst 2019-08-28 Slutomröstning avsl. 2020-09-17
ISO/DIS 15614-4	Specification and qualification of welding procedures for metallic materials - Welding procedure test - Part 4: Finishing welding of aluminium castings	Kommittéomröstning (CIB) inför DIS till 2020-12-03, N 1708
ISO/DIS 15614-6	Specification and qualification of welding procedures for metallic materials - Welding procedure test - Part 6: Arc and gas welding of copper and its alloys	Kommittéomröstning (CIB) inför DIS till 2020-12-03, N 1707
EN ISO 15614-7	Specifikation för och kvalificering av svetsprocedurer för metalliska material - Svetsprocedurkontroll - Del 7: Påsvetsning	Fastställd 2016-11-04 Ny utgåva SS fastställd 2019-12-03, med anledning av bilaga ZA. Ang. citering oklart.
ISO/DIS 15614-11	Specification and qualification of welding procedures for metallic materials - Welding procedure test - Part 11: Electron and laser beam welding	Kommittéomröstning (CIB) inför DIS till 2020-12-03, N 1706

Beteckning	Titel	Kommentar
ISO/DTR 20172	Welding — Grouping systems for materials — European materials	Kommittéomröstning (CIB) inför DTR till 2020-10-28, N 1698

5.2 ISO 15614-1:2017 tillägg DAM2*, citering OJEU, etc.

Slutomröstning avslutades 17 september. Publicering väntas.

Inga besked om citering i OJEU.

5.3 prEN ISO 15610, 15611 och 15613 - omröstningar för små revisioner (N 1684, WG 5-N 71, 75)

Tittade igenom förslaget och hanteringen av kommentarerna i ISO/TC 44/SC 10 N 1684 för prEN ISO 15610, som cirkulerades med kallelsen till mötet.

6. CEN/TC121/SC 4 & ISO/TC 44/SC 11 "Kvalificering av personal för svetsning"

6.1 Lägesrapport för standarder och förslag

CEN/TC 121/SC 4 hade möte 10 december 2019 Berlin. Nästa möte är bestämt till 8 december 2020.

ISO/TC 44/SC 11 har haft möten 21 april, 8 juli samt 27 augusti 2020 via Zoom. Nästa möte bestäms när kommittéomröstning på nytt förslag ISO/WD 9606 genomförs.

Aktuella projekt sammanfattas nedan:

Beteckning	Titel	Kommentar
ISO/WD 9606	Svetsarprovning- Smältsvetsning	Förslag som inkluderar del 1-5 Inväntar nytt förslag efter hantering av kommentarer N 503
SS-EN ISO 9606-1:2017	Svetsarprovning – Del 1: Stål	SS-EN ISO 9606-1:2017 fastställd med ny bilaga ZA & ZB. Citerad i OJEU
SS-EN ISO 14731:2019	Tillsyn vid svetsning - Uppgifter och ansvar	Fastställd 2019-04-02 som SS-EN ISO

6.2 Sammanslagning ISO 9606-1 till -5 – ISO/NP 9606

Mathias rapporterade kort om tyskarnas förslag till uppdelning av krav på de olika materialen i bilagor till standarden.

Nedan är ett sammandrag av rapporten från senaste mötet med SC 11.

Diskussionen om kommentarerna på WD 9606 slutfördes enligt N503. Ordförande Sperko och kommittéchef Davis kommer att införliva alla överenskomna ändringar i N444 och sprida ett uppdaterat utkast till medlemmarna i SC 11 för godkännande att gå till CD- eller DIS-omröstning. Resultatet och kommentarerna kommer att diskuteras vid nästa möte. Ordförande Sperko bad att SC 11-medlemmar inte skulle lämna in kommentarer som redan har diskuterats och lösts och bara lämna in nya kommentarer till det uppdaterade utkastet.

De tyska delegaterna frågade när SC 11 skulle överväga sitt förslag i N484. Förslaget visar information som är tillämplig på allt material i textens huvuddel med normativa bilagor som är specifika för varje material därefter. Den danska delegaten tillade att detta skulle vara lättare för referenser om man gick med på det. Eftersom det inte fanns tillräckligt med tid för att diskutera N484 vidare, kom man överens om att det

uppdaterade utkastet till WD 9606 skulle cirkuleras (se ovan) och Tyskland kunde lämna in en uppdaterad version av N484 för övervägande vid nästa möte där ett beslut kan fattas om vägen framåt.

The discussion of the comments on WD 9606 were finalized as given in N503. Chair Sperko and Committee Manager Davis will incorporate all agreed changes into N444 and circulate an updated draft to the members of SC 11 for approval to go to CD or DIS ballot. The result and comments will be discussed at the next meeting. Chair Sperko asked that SC 11 members don't re-submit comments that have already been discussed and resolved and only submit new comments on the updated draft.

The German delegates asked when SC 11 would consider their proposal in N484. The proposal shows information applicable to all materials in the main body of the text with normative annexes specific to each material thereafter. The Danish delegate added that this would be easier for referencing if agreed to. Since there was insufficient time to discuss N484 further, it was agreed that the updated draft of WD 9606 would be circulated (see above) and Germany could submit an updated version of N484 for consideration at the next meeting where a decision can be made about the way forward.

7. ISO/TC 44/SC 11/WG 3 "Hårdlödning" (och CEN/TC121/WG 20)

Mathias Lundin är ordförande ("convenor") för WG 3, som har hade möte 8 oktober 2020 för att hantera kommentarer nedanstående förslag. Förslagen cirkulerades med kallelsen.

7.1 SS-EN ISO 13585rev "Lödarprovning"

DIS-omröstning väntas om ca två månader.

7.2 EN 13134rev "Hårdlödning - Procedurkvalificering" => ISO/PWI 17779

DIS-omröstning väntas om ca två månader.

7.3 ISO/TR 24471 Materialgruppering hårdlödning USA

ISO/TR 24471 är publicerad 2019. Motsvarande för europeiska och japanska förslag diskuteras.

Mathias informerade om ISO/TR 20172 som är en sammanställning av europeiska materialbeteckningar med angivelse var och en om vilken materialgrupp enligt ISO/TR 15608 de tillhör. Diskuteras alltså en motsvarande sammanställning för grundmaterial för hårdlödning, med hänvisning till att indelningen är så annorlunda jämfört med svetsning.

Erik tog upp frågan om handelsnamn i stället för materialstandardbeteckningar.

8. CEN/TC 121/WG 13 & ISO/TC 44/SC 5 "Mekanisk provning"

Status för standarderna för mekanisk provning av svetsar:

ISO	Motsv EN	Titel	Kommentar
ISO 4136	EN 895	Mekanisk provning av svetsar i metalliska material - Dragprovning i tvärriktning	Fastställd 2012. Under revision. DIS avsl. 2020-10-13
ISO 5173	EN 910	Mekanisk provning av svetsar i metalliska material – Bockprov	EN ISO 2010 Tillägg 2011 DIS 2017-07-03 Project deleted stage 40.98. Ej återstart!?

ISO	Motsv EN	Titel	Kommentar
ISO 5178	EN 876	Mekanisk provning av svetsar i metalliska material - Dragprovning i längdriktningen på svetsgods i smältsvetsförband	EN ISO fastställd 2011 DIS 2018-11-02 EN ISO 2019-03-04
ISO 9015-1	EN 1043-1	Mekanisk provning av svetsar i metalliska material - Hårdhetsprovning - Del 1: Hårdhetsprovning på bågsvetsförband	EN ISO fastställd 2011
ISO 9015-2	EN 1043-2	Mekanisk provning av svetsar i metalliska material - Hårdhetsprovning - Del 2: Mikrohårdhetsprovning på svetsförband	EN ISO 2011. DIS 2015-06-19
ISO 9016	EN 875	Mekanisk provning av svetsar i metalliska material - Slagprovning - Provstavslägen och anvisningsriktning	Fastställd 2011. Under revision. DIS avsl. 2020-10-07
ISO 9017	EN 1320	Mekanisk provning av svetsar i metalliska material - Brytprovning	Fastställd 2018-02-12
ISO 9018	-	Mekanisk provning av svetsar i metalliska material - Dragprovning av kryss- och överlappsförband	Fastställd 2015-11-09 Bekräftad 2020
ISO 17639	EN 1321	Mekanisk provning av svetsar i metalliska material - Makroskopisk och mikroskopisk undersökning av svetsar (ISO 17639:2003)	Fastställd 2013. Under revision. DIS avsl. 2020-10-14
ISO/TR 16060	SIS-CEN/CR 12361	Mekanisk provning av svetsar i metalliska material - Etsmedel för makroskopisk och mikroskopisk undersökning	Är CEN/TR tillsv. Beslut om CEN ISO/TR

CEN TC 121 har beslutat att CEN/TR 12361 ska ersättas och bli CEN ISO/TR 16060, men detta har ännu inte skett.

9. Angående EN 1090-2, PED, 8 §, daterade ref., AFS 2005:2 etc

Mathias cirkulerar ett nytt förslag till ISO/DIS 25239 när kommentarerna är behandlade (17660rev).

(Skr.anm. Kommentarererna är ännu inte färdigbehandlade. Förslaget har också bytt tillbaka till beteckningen ISO/DIS 17660)

Punkten bordlades i övrigt.

10. Medlemsfrågor och informationsprojekt

Bradey har inte slutat Kiwa.

Exova har bytt företagsnamn till Element.

Saknar representant från Arbetsmiljöverket. Mathias kontaktar Teresa Öberg. Finns en ny representant som heter Fanny i förnamn.

Saknar Swedac. Emma Ekberg är tillsynsledare (...@swedac.se). Stöds av experter/konsulter. Kanske mer relevant med Ulf Hansen.

Kockums?

Notis i Svetsen?

Gruppen uppmanades att föreslå, kontakta eller förmedla (till Mathias) lämpliga nya medlemmar i gruppen.

11. Övriga frågor

Ett mail efter förra mötet om kompletterande kälsvetsprov. Enligt diskussion i SC 11 den 21 april:

After a lengthy discussion on the proposed interpretation, including polls of the members present, it was agreed that ISO 9606-1:2012 does not clearly address the question regarding requalification of butt welders who have also passed the supplementary fillet weld test. The response to the inquiry will now read "ISO 9606-1:2012 does not address the issue. This will be clarified in the next edition."

12. Nästa möte

Nästa möte bestämdes till **23 mars 2021** kl 10-16 hos Dekra.

(Skr.anm. Ändrat till kortare möte via Teams maa fortgående restriktioner)

Vid protokollet

Mathias Lundin